

# Dr. Babasaheb Ambedkar Open University

Term End Examination January – 2026

|              |                                  |            |                      |
|--------------|----------------------------------|------------|----------------------|
| Course       | : Spl. B.Ed.                     | Date       | : 24/02/2026         |
| Subject Code | : SESV-03                        | Time       | : 11:30am to 01:45pm |
| Subject Name | : હસ્તક્ષેપ અને શિક્ષણ વ્યુહરચના | Duration   | : 02.15 Hours        |
|              |                                  | Max. Marks | : 80                 |

- પ્રશ્ન-1 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના આશરે 500 શબ્દોમાં જવાબ આપો. (પાંચ માંથી ત્રણ) 45**
1. દ્રષ્ટિહીનતા ની વ્યક્તિઓ પર પડતી વર્તનાત્મક અને માનસિક અસરોને વિસ્તૃત રીતે સમજાવો.
  2. દ્રષ્ટિહીન બાળકોમાં અભ્યાસલક્ષી પ્રવૃત્તિઓ શીખવવાના ઉપયોગી વિશેષ ઉપકરણો અને સાધનો વિશે વિગતવાર ચર્ચા કરો.
  3. પિયાજેના જ્ઞાન તંત્ર વિકાસના તબક્કાઓ વિસ્તૃત રીતે લખો.
  4. દ્રષ્ટિહીન જનના શિક્ષણ માટે પૂર્વે અપનાવેલ સ્પર્શ લિપિ શા માટે યોગ્ય ન હતી? બ્રેલ શીખવવાની પદ્ધતિઓની યાદી બનાવો.
  5. સમાજશાસ્ત્ર અને સમાજવિજ્ઞાનનો અર્થ આપી સમાજશાસ્ત્રના શિક્ષણના મુખ્ય હેતુઓ અને ઉદ્દેશો વિસ્તૃત રીતે સમજાવો.
- પ્રશ્ન-2 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના આશરે 300 શબ્દોમાં જવાબ આપો. (ત્રણ માંથી બે) 20**
1. દ્રષ્ટિ મન્દતા વાળા બાળકોને શીખવવાની જુદી જુદી પદ્ધતિઓ વિસ્તૃત રીતે લખો.
  2. સંવેદન તંત્ર તાલીમ એટલે શું? દ્રષ્ટિહીન બાળકોના શિક્ષણમાં કે વિકાસમાં તેની જરૂરિયાત અને મહત્વ સમજાવો.
  3. મૂલ્યાંકનનો અર્થ આપી મૂલ્યાંકન તકનીકો સમજાવો.
- પ્રશ્ન-3 ટૂંકનોંધ લખો. (ત્રણ માંથી બે) 10**
1. જ્ઞાન તંત્ર વિકાસ અને તેના લક્ષણો જણાવો.
  2. જ્ઞાન સંવેદન તંત્ર વિકાસમાં દ્રષ્ટિહીનતાની અસરો જણાવો.
  3. દ્રષ્ટિ મન્દતા વાળા બાળકોને શીખવવા માટે પ્લે-વે પદ્ધતિ સમજાવો.
- પ્રશ્ન-4 એક બે વાક્યમાં જવાબ આપો. 05**
1. દ્રષ્ટિહીનતા પામેલા બાળકોની શ્રવણ અને સ્પર્શ ક્ષમતાઓ વધુ હોય છે. (હા કે ના)
  2. પિયાજેના વિકાસના કેટલા તબક્કાઓ છે? નામ લખો.
  3. બ્રેલ લિપિની શોધ કોણે કરી?
  4. ટોપોગ્રાફિકલ સર્વે મેપ એટલે શું?
  5. દ્રષ્ટિહીન બાળકોને ગણિત શીખવા માટે વપરાતા સાધનોના ત્રણ નામ લખો.